

god nok, naar der er indbetalt 40 pCt. Jeg sagde, at denne Bank her udfyres med Forrettigheder, som i visse Henseender ikke engang ere givne Nationalbanker. Jeg vil nu for det Første i den Henseende henvise til den Ret, som Forslaget giver Banken ligeoverfor sine Laantagere. Det er den samme Ret, som Kreditforeningerne have, men Nationalbanken har ikke engang denne Forret. Jeg ser ikke, hvorfor der skulde være Anledning til at udfyres Landmandsbanken, et Institut, der slet ingen Prøve har bestaaet, med saadanne Forrettigheder, som her alene ere tillagte Kreditforeningerne, Forrettigheder, som ikke heller ere kjendte af andre Pengeinstituter, der væsentlig befatte sig med at anbringe Laan i faste Eiendomme. Jeg skal først — for at holde mig til Kjøbenhavn — nævne Kreditkassen for Huseiere i Kjøbenhavn og dernæst alle Sparekasser her i Landet, som tilsammen have flere Penge staaende i faste Eiendomme, end Landmandsbanken nogenfinde agter at sætte deri. Dernæst foreslaar den ærede Minister, at Landmandsbanken skal have fritagelse for den gjældende Rentetvang, men der staar ikke, til hvor høj Rente Landmandsbanken maa gaa. Kreditforeningerne maa kun gaa til 5 pCt., og ved dem anvendes Størstedelen af den femte Procent til Administration og Afdrag. Men efter Lovforslaget kan Landmandsbanken gaa over 5 pCt. og altsaa efter den bestaaende Lovgivning indtil 6 pCt. Efter min Mening er der ingen Grund til at begunstige en saa høj Rentefod under Forhold, hvor man siger, at Penge ere meget billige. Der er af flere Sparekasser, som tage $4\frac{1}{2}$ pCt. af deres Debitorer, tidligere blevet ansøgt hos Indenrigsministeren om en almindelig Rentebevilling, saa at der skulde udfædres en Bevilling, hvorefter den paagjældende Sparekasse i det Hele var berettiget til at tage $4\frac{1}{2}$ pCt., uden at de enkelte Debitorer skulde ansøge om og betale deres Bevillinger; men saadanne Ansøgninger om almindelig Rentebevillinger ere blevne afslaaede. Efter Forslaget vil Ministeren nu indrømme Landmandsbanken en saadan Forret, som har været negtet alle andre Pengeinstituter, der have ansøgt om den. Naar jeg nu har omtalt

den Begunstigelse med Hensyn til Procesvæsenet, Realisation og Rentefod, som Ministeren foreslaar med Hensyn til Landmandsbanken, saa er det slet ikke, fordi jeg i og for sig anser over, at Ministeren har Udgang til at give saadanne Forrettigheder til Pengeinstituter, men jeg siger kun, at der efter mit Skjøning Anledning er til at give dem til et Institut, der ikke endnu er prøvet, og om hvilket Ministeren selv siger, at der ikke er Trang dertil. Hvad Reglerne om Realisation af Pantar angaar, da kunde jeg — det vil jeg indskyde i Forbigaaende for ikke at blive misforstaaet — ønske, at en saadan Procesiinde blev indrømmet ikke blot Pengeinstituter, men enhver Kreditor, som har et klart Gjældsbræv; jeg haaber, at, naar vi en Gang komme til en ny extraordinær Proceslovgivning, faae en ny Lov om Udlæg fra Proceskommissionen, vil man ikke deri sætte en saadan Bestemmelse. Den ærede Minister har foreslaaet at give Landmandsbanken disse Forrettigheder, skjøndt der kun er indbetalt 40 pCt., og det er det, som jeg siger er farligt, thi det er ukjendt her i Landet, og det er maasse ukjendt i noget andet Land, at Regjeringen gaar hen og udgiver en Lov til Fordel for en Bank, der endnu ikke er funderet, og om hvilken man ikke veed, hvorvidt den nogenfinde vil blive til det, den efter sine Statuter skulde være. Jeg veed vel, at der i England gives Banker, hvor der kun er indbetalt 40 pCt., og som dog anses for nogle af Verdens sikreste Bankinstituter, og jeg veed ogsaa, at man her i Kjøbenhavn har angaaende dette Forslag henvist til disse Banker, navnlig til Westminster Banken; men jeg vil her fremføre, at disse Banker ere ganske anderledes funderede med deres 40 pCt. end Landmandsbanken. Der er i disse engelske Banker, til hvilke jeg sigter, en Sikkerhed for, at det Dvrigt af Kapitalfonden vil blive indbetalt. Saadanne Banker ere funderede paa den Maade, at de Aktionærer, der ere tegnede, hæfte med deres øvrige Formue, og at de ikke kunne transportere deres Aktier til Shændehaveren, man veed altsaa, hvem man har for sig, og disse Personer, der have tegnet sig, ere personlig ansvarlige; men det er ikke saaledes med Landmandsbanken.